

Vršovice 1.1.2012

Pozdrav: Milé sestry a milí bratři, milí přátelé, vítám vás na našich společných bohoslužbách v prvním dni kalendářního roku a zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa. Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil: Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností.

Ž 8,2.4-6

Píseň: Ž47 Všichni v tento čas

Modlitba: Pane Bože, stojíme tu před Tebou a chceme moc poděkovat, že tu smíme být. Slýcháme stále častěji, že Tvůj lid je k ničemu, že je zbytečný a spíš překáží. Je nám to líto, sami začínáme být plni pochybností uprostřed světa, který tak potřebuje naději.

A do těchto našich nejistot Ty vstupuješ a zveš nás do společenství lidu, který sis povolal a se kterým pracuješ, který napomínáš i těšíš, který vybízíš ke svědectví o Tvé cestě za člověkem i s člověkem. Děkujeme Ti za to. Jsme šťastní, že Ty nad námi nelámeš hůl, že máš pro nás nové a nové úkoly. Že nám ukazuješ, že cesta Ježíše z Nazareta je spasením pro tento svět.

Pane děkujeme a chválíme Tě. A moc Tě prosíme, aby právě tato vděčnost byla tím, co z nás bude vyzařovat pro lidi kolem nás. Prosíme, posiluj nejen nás svým Duchem svatým, abychom uměli svědčit o naději všem, kteří ji hledají. Amen.

Čtení: Mich 4,1-5

Píseň: 440 Ozvi se, Pane můj

Text: Ř 12,1-2.16c-21

Haleluja. Z mých úst zazní chvála Hospodinu, jeho přesvatému jménu bude dobrořečit všechno tvorstvo navěky a navždy. Haleluja. Ž 145,21

Stojíme na začátku nového kalendářního roku a honí se nám hlavou mnohé obavy, ale také sny. Že přes všechnu naši skepsi, přes všechny naše zkušenosti s člověkem, si lidé začnou uvědomovat, že změna, po které všichni touží, musí proběhnout i v nás samotných. Že ona přímo hmatatelná

touha po životě naplněném odvahou ke skutečné lidskosti, odvahou přiznat se k onomu Masarykovu ideálu humanitnímu, která vytryskla mezi lidmi při loučení s panem Václavem Havlem, nebyla a není pouhým sentimentem.

Bylo by smutné, kdybychom vzdali sny. Kdybychom přestali toužit a věřit tomu, že lidé navzdory rozdílům a historickým podmíněnostem společně usednou u jednoho stolu bratrství. Kdybychom rezignovali na přítomnost živého Boha mezi námi. Kdyby v nás ono Micheášovo proroctví, které jsme slyšeli v prvním čtení, nic nerozehrало. Kdyby se v nás neobjevila touha po tom, aby se toto proroctví stalo skutečností. Aby se ona vize o překování mečů a kopí v radlice a vinařské nože stala skutečností. Aby skutečně národy přišly na Hospodinovu horu, aby mu naslouchaly a učili se žít podle Jeho vůle a ve světě tak nastal pokoj mezi lidmi. Aby se uskutečnilo to, co přineslo ono dítě, o kterém jsme slyšeli svědectví o vánočních svátcích. Abychom se neučili vyslovovat mír v souvislosti s jakoukoliv velmocí - tak, jak o něm mluvili v souvislosti s říší perskou, po ní v souvislosti s říší římskou a po ní s mnoha dalšími, ale mluvili o míru Božím mezi lidmi. Aby nezmizely pouze konflikty válečné, ale také neporozumění mezi lidmi, která způsobují zranění na celý život.

V době druhé světové války, v Ithace v Kalifornii, dělal čtrnáctiletý kluk, Homér Mackauley, poslíčka v poštovní telegrafní službě. Roznášel telegramy obchodní, přinášel zprávy o tom, že jeden člověk vzpomíná, i když je daleko, ale také přinášel úřední zprávy oznamující rodinám smrt jejich synů a vnuků, kteří bojovali ve válce. Ve svých čtrnácti letech vpadl Homér do tvrdé reality života naplněného obrovským konfliktem mezi lidmi a myslel na svého bratra, který byl součástí tohoto konfliktu. Na bratra, který odejel a bojuje kdesi daleko. Zároveň ale Homér žije běžný život, chodí do školy, líbí se mu Helena Eliotová a nemá rád Huberta Ackleye III. Nemají se rádi vzájemně. Každý jsou z jiného světa. Homér je rodiny Arménských přistěhovalců, Hubert patří k bohaté rodině místních starousedlíků, která určuje po generace život městečka. Krásně to rozehrál ve své „Lidské komedii“ William Saroyan.

A stará učitelka, slečna Hicksová, vidí bolest světového konfliktu i bolest vzájemného neporozumění dvou kluků, dvou lidí, kteří formují svůj pohled na život. Slečna Hicksová si jednou nechá Homéra i Huberta Ackleye po škole, aby s nimi mohla mluvit. Aby je mohla vzájemně představit, aby jeden ve druhém začali vidět člověka.

Zdá se mi, že uprostřed všech zmatků a bolesti, kterým nerozumíme o nic víc než mladý Homér, i my chodíme do školy. Do Boží školy. A pán Bůh si

nás dnes pozval, abychom přišli a mohl si s námi popovídat. Popovídat o lidských snech, které bychom neměli vzdávat, o tom, že bychom neměli v souvislosti s Micheášovými slovy mluvit o iluzi, ale měli bychom se ptát, co po nás Pán Bůh chce a co bychom v životě svém, životě společnosti i životě tohoto světa měli změnit, aby se sen stal skutečností. Zdá se to jako nadlidský úkol. Zdá se, že to není v silách člověka. A když si poslechneme slova apoštola Pavla, která jsou úvodem ke slovům textu dnešního kázání, nezdá se nám to o nic snazší. „Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé.“ Lekáme se, že není v našich silách proměnit tento svět, proměnit situaci, kdy lidé nevidí dál než na současný okamžik, kdy je posvěcována jejich touha mít všechno hned teď bez ohledu na druhé a na budoucnost. Byť by to byla budoucnost jejich a jejich dětí. Lekáme se strachu z budoucnosti, který je kolem nás přímo hmatatelný a nese s sebou nesnášenlivost. Lekáme se logiky spotřebního pohledu na lidskou svobodu, pohledu přenášeného na lidi kolem nás, i na ty nejbližší: „Co se mi nelíbí, co mi nevyhovuje, to vyměním. Vždyť na to mám jako svobodný jedinec právo.“

A najednou dostáváme odpověď právě od apoštola Pavla, od apoštola svobody. Pavel v dnešním textu jde krok po kroku. Mohli bychom říci, že se drží při zemi, když začíná upozorněním: „Nespoléhejte na svou vlastní chytrost.“ Apoštol spojuje obrovský optimismus, co se možností člověka týče, s realismem, dokonce můžeme říci se skepsí, co se lidských schopností týká. Z jeho pera čteme hned v následující kapitole epištoly do Říma dokonce obhajobu role světské moci s její rolí v lidském životě – uvědomme si, že to píše Žid v době plné napětí ve vztahu k těmto okupantům židovského národa! – ale zároveň nás upozorňuje, že principy našeho jednání musí být ukotveny zcela někde jinde než v lidské chytrosti. Proto patří tento text o lidské chytrosti hned na začátek Pavlova souboru upozornění na lidské chování právě na tuto neděli – vždyť jsme si v bezprostřední minulosti připomněli základy Boží moudrosti v tomto světě. Připomněli jsme si příchod Božího Syna, příchod toho, který reprezentoval Boží cestu pro člověka uprostřed Božího stvoření.

„Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno:

'Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán.' Ale také: 'Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyť ho, a má-li žízeň dej mu pít; tím ho zahanbíš a přivedeš k lítosti.' Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem."

Toto vše před nás apoštol Pavel předestřel, protože byl přesvědčený, že je každý z důrazů sám o sobě důležitý, každý se vztahuje k základu, o který apoštolovi jde, každý i všechny dohromady. Promyslel je, prožil, vždyť jde často o citáty z různých míst Židovského Písma. A uviděl je nově, učil se je vidět nově ve víře, že Ježíš z Nazareta je Pánem života. Tím apoštol Pavel prošel a nyní nám tyto důrazy na způsob života nabízí. Sešli jsme se tu společně a nasloucháme a promýšlíme. Přijímáme výzvu k uskutečnění snu, Božího snu pro člověka a snažíme se přijmout apoštolova slova jako pomoc na cestu. Abychom přemáhali zlo dobrem - ne proto, abychom se ukázali jako někdo lepší a ostatní se skláněli před naší skvělostí, ale abychom i my svým jednáním brali své okolí na výlet do Božího království, do kterého nás zve Ježíš z Nazareta, ten Vzkříšený, Kristus. Abychom společně vyšli na cestu proměny tohoto světa bez toho, abychom někoho uráželi, potlačovali, likvidovali. Bez toho, že bychom nerespektovali druhého člověka.

Homér Mackauley a Herbert Auckley jsou lidé každý z jiného světa. Dva kluci, kteří se nemají příliš rádi. Dva kluci, kteří prožívají svůj vztah na pozadí válečného konfliktu, vyhrocené nesnášenlivosti mezi lidmi. Dostává se jim šance běžet spolu závod. Dokázat tomu druhému, dokázat sobě i celému světu, že jeden je lepší než ten druhý. Uprostřed závodu se Homérovi staví do cesty trenér. Staví se mu do cesty představa mocných tohoto světa, že tu je lidský řád podřízenosti a nadřízenosti, řád, který tu byl vždy a vždy se musí dodržovat. Homér padá. Ale Herbert zastavuje a ostatní kluci také. Představy trenéra, představy světa se rozpadají pod nápor lidské solidarity. Zdá se to málo uprostřed válečného šílenství, ve kterém se zmítá svět, a přece se stalo něco velikého.

Nevím, jak skončil životní příběh Homéra Mackauleyho v knize Williama Saroyana „Lidská komedie“. Je v ní jen krátký výsek. Nevím, nikdo z nás nevíme, jak bude pokračovat příběh náš a lidí okolo nás, příběh tohoto světa v příštím roce. Co ale víme je, že platí Boží zaslíbení tak, jak jsme je slyšeli v prorocství proroka Micheáše. „I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad pahorky a budou k ní proudit národy. Mnohé pronárody půjdou a budou se pobízet: 'Pojďte, vystupme na Hospodinovu horu, do domu Boha Jákobova. Bude nás učit svým cestám a my budeme chodit po jeho stezkách.' I překují své meče na

radlice, svá kopí na vinařské nože. Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu, nebudou se již cvičit v boji. Každý bude bydlet pod svou vinnou révou, pod svým fíkovníkem, a nikdo ho nevydělí." Co víme je, že jsme v Ježíši z Nazareta již byli pozváni na svatou horu Boží a smíme se učit uskutečňovat tento Boží sen pro člověka. A ve vánočním příběhu, kterého jsme stále plní, jsme ujišťováni, že to není sen, ale Boží realita života člověka. A tak i nám je nabízena ta radost vydat se k lidem okolo nás a zvat je na výlet do Božího království. Tak, jak nás to učí apoštol Pavel. „Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.“

Amen.

Píseň: 684 Učiň mne, Pane, nástrojem

Vyznání vin: Předstupme před našeho Pána, abychom odevzdali všechno, co nás tíží a trápí, abychom přijali při společném hodu, ke kterému jsme zváni, jeho odpuštění a povzbuzení, abychom přijali smíření, které nabízí ve vztahu k němu i mezi námi navzájem.

Pane Bože, chceme vyznat svoji skepsi. Svoji nedůvěru v cestu, kterou jsi připravil pro člověka v Ježíši z Nazareta. Vyznat svůj strach z odmítnutí svědectví církve. Vyznáváme, že svoji nedůvěrou a beznadějí ubližujeme lidem kolem sebe a přispíváme k hříchu tohoto světa. Kdo takto vyznáváte, přidejte se slovy: „Vyznáváme.“

A proto dnes za Tebou, Hospodine, přicházíme, předstupujeme před Tebe s touhou po naději na odpuštění pro milost Tvého Syna Ježíše Krista, který za nás zemřel a pro nás je živ. Věříme v moc jeho smrti a vzkříšení. Potvrďme hlasitě: „Věříme.“

Pamětlivi toho, že Bůh v Kristu odpustil nám, odkládáme nyní všechn hněv i výčitky a odpouštíme těm, kdo nám ublížili. Vyznejme to hlasitě pro lásku Kristovu: „Odpouštíme.“

Slovo milosti: S radostí, v jistotě víry nyní můžeme přijmout slovo ujištění o Boží lásce z úst proroka Izajáše: „Cožpak může zapomenout žena na své pacholátko, neslitovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu. Hle, vyryl jsem si tě do dlaní, tvé hradby mám před sebou stále.“

Pozdravení pokoje: Smíme přijmout tuto Boží milost, kterou nás nyní obdarovává a smíme si navzájem podat ruce na znamení odpuštění, bratrství a jednoty Kristova lidu a pozdravit jeden druhého se slovy: Pokoj tobě.

Píseň: 441 Svatá doba, Páně den

Modlitba: Vpravdě jsi svatý, Bože,
a jsi pramen všeho posvěcení.
Z temnoty přivádíš světlo,
ze smrti život,
z mlčení slovo.
Děkujeme ti za náš život
a za svět, který jsi nám dal.
Děkujeme ti za nový svět, který přijde,
a za lásku, která naplní všechno.
Chválíme tě za milost,
kterou jsi prokazoval Izraeli,
svému vyvolenému lidu.
Děkujeme Ti za zaslíbení daná Abrahamovi,
děkujeme za jejich naplnění.
Za záchranu z Egypta,
za dar zaslíbené země,
za tvou věrnost smlouvě,
za návrat z vyhnanství
a za slova proroků,
která platí.
Chválíme tě za tvého jednorozeného Syna,
který všechna tvá zaslíbení naplnil
a ještě naplní.
V něm máme život.
Jeho Duch lásky je tím Duchem, který nás učí
chválit tebe, našeho Otce,
tobě děkovat,
tebe oslavovat
a tebe vyznávat:

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země Tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Slova ustanovení: Poslyšte slova ustanovení svaté večeře Páně: „Já zajisté přijal jsem ode Pána, což i vydal jsem vám, že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen jest, vzal chléb a díky činiv, lámal a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé, kteréž se za vás láme. To čiňte na mou památku. Takž i kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich je ta nová smlouva v mé krvi. To čiňte, kolikrát koli pítí budete, na mou památku. Nebo kolikrát byste koli jedli chléb tento a z kalicha toho pili, smrt Páně zvěstujete, dokud nepřijde.“

(1K 11,23-26)

Apoštolské vyznání: Chceme se touto svátostí posilnit ve víře. Nejen sami pro sebe, ale v jednotě církve Kristovy, ve společenství s křesťany všech generací a národů. Vyznejme tedy spolu s nimi slovy Apoštolského vyznání víry:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, v svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen.

Píseň: Při vysluhování svaté večeře Páně Budeme společně zpívat píseň

308

461

Pozvání: Slavme dnes Kristův hod vesele. Zdálo se, že jsme sami a on že prohrál. Přišel k nám zpět a je s námi po všechny dny a právě nás znovu zve ke svému stolu, aby nás posílil na další cestu ujištěním, že jsme jeho, že nás má rád, odpouští nám a podarovává nás mocí své milosti. Nemusíme plakat tváří v tvář svým chybám a vinám. Všechno se změnilo. Bůh nás v Ježíši Kristu smířil se sebou. Dnešní den je zajisté svatý našemu Pánu. Netrapte se! Radost z Hospodina bude vaší záštitou. A tak již usmíření s Bohem i bližními přistupujme v radosti ke stolu Páně.

Přijímání: Společenství těla Kristova.

Společenství krve Kristovy.

Propouštění: Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové!

2 Korintským 5:17

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista, který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce. Jemu buď sláva na věky věků. Amen.

Ga 1,3-5

"Neboj se. Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev - a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu.

Zj 1,17c-18

Píseň: 627 Má duše Boha velebí

Ohlášky:

Přímluvná modlitba:

Poslání: Vybízáím vás, sestry a bratři, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu libou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé.

Ř 12,1-2

Požehnání: Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj. Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí. Neboť já, Hospodin, jsem tvůj Bůh.

Iz 43,1b-3a

Píseň: 697 Moc předivná